

מפתח תשובות נכונות

שאלה	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
תשובה	(3)	(1)	(1)	(4)	(2)	(3)	(2)	(3)	(2)	(1)

שאלה	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
תשובה	(4)	(1)	(4)	(4)	(4)	(1)	(1)	(1)	(1)	(2)

שאלה	21	22	23
תשובה	(3)	(1)	(4)

הסברים

אנלוגיות (שאלות 1-6)

1. השאלה: **בכור : צאצא -**

היחס: **בכור** הוא **הצאצא** הראשון.
א' הוא ב' הראשון.

- תשובה (1): קטר : רכבת. האם **קטר** הוא ה**רכבת** הראשון? לא. **קטר** הוא הקרון הראשון **ברכבת**.
תשובה (2): הדרך : הופעה. האם ה**דרך** הוא ה**הופעה** הראשון? לא. ה**דרך** הוא קטע נוסף המבוצע בסוף ה**הופעה**.
תשובה (3): יורה : גשם. האם **יורה** הוא ה**גשם** הראשון? כן.
תשובה (4): גג : בית. האם **גג** הוא ה**בית** הראשון? לא.
תשובה (3).

2. השאלה: **תגבורת : כוח אדם -**

היחס: **תגבורת** היא תוספת של **כוח אדם**.
א' היא תוספת ב'.

- תשובה (1): ארכה : זמן. האם **ארכה** היא תוספת של **זמן**? כן.
תשובה (2): נספח : ספר. האם **נספח** הוא תוספת של **ספר**? לא. **נספח** הוא חלק נוסף ל**ספר**.
תשובה (3): יתרה : כסף. האם **יתרה** היא תוספת של **כסף**? לא. **יתרה** היא שארית ה**כסף**.
תשובה (4): בושם : ריח. האם **בושם** הוא תוספת של **ריח**? לא. **בושם** הוא סוג של **ריח**, ריח טוב ונעים.
תשובה (1).

פברואר 2016 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

3. השאלה: **נקרש** : נוזל - (נקרש = הפך ממצב נוזל למוצק)

היחס : נקרש זה הפך ללא נוזל.
א' זה הפך ללא ב'.

- תשובה (1): הזדקף : כפוף. האם **הזדקף** זה הפך ללא **כפוף**? כן.
- תשובה (2): הוכחש : נכון. האם **הוכחש** זה הפך ללא **נכון**? לא. **להכחיש** זה לומר שמהו מסוים אינו **נכון**.
- תשובה (3): הקל : כבד. האם **הקל** זה הפך ללא **כבד**? לא. **הקל** זה הפך משהו אחר לפחות **כבד**.
- תשובה (4): נסק : גבוה. האם **נסק** זה הפך ללא **גבוה**? לא. **נסק** זה להתרומם למעלה.
- תשובה (1)**.

4. השאלה: **משולח רסן** : לרסן -

היחס : מי שהוא **משולח רסן** הוא מי שקשה **לרסן** אותו.
א' זה מי שקשה ב' אותו.

- תשובה (1): הגון : לרמות. האם **הגון** זה מי שקשה **לרמות** אותו? לא. אדם **הגון** הוא מי שלא נוהג **לרמות** בעצמו.
- תשובה (2): אמין : לסמוך. האם **אמין** זה מי שקשה **לסמוך** עליו? לא. אדם **אמין** הוא אדם שקל **לסמוך** עליו.
- תשובה (3): שאפתן : להצליח. האם **שאפתן** זה מי שקשה **להצליח** אותו? לא. אדם **שאפתן** הוא אדם שרוצה **להצליח**; שהוא בעל אמביציה.
- תשובה (4): פטפטן : להסות. האם **פטפטן** זה מי שקשה **להסות** אותו? כן. פטפטן הוא אדם שאוהב לדבר ולכן קשה להסות (=להשתיק) אותו.
- תשובה (4)**.

5. השאלה: **פלה** : **שער** - (פלה – בדק והוציא כינים מתוך הבגדים או השער)

היחס : פלה זה להוציא משהו (כינים) מתוך ה**שער**,
כלומר הוציא משהו לא רצוי.
א' זה להוציא משהו לא רצוי מתוך ב'.

- תשובה (1): כרה : מכרה. האם **כרה** זה הוציא משהו לא רצוי מתוך **המכרה**? לא. **לכרות** זה להוציא משהו רצוי מתוך **המכרה**.
- תשובה (2): ניכש : אדמה. האם **ניכש** זה להוציא משהו לא רצוי מתוך **האדמה**? כן. **ניכש** זה הוציא עשבים שוטים, כלומר משהו לא רצוי מתוך **האדמה**.
- תשובה (3): היגר : מולדת. האם **היגר** זה הוציא משהו לא רצוי מה**מולדת**? לא. **היגר** זה עזב את **המולדת**.
- תשובה (4): עקר : שורש. האם **עקר** זה הוציא משהו לא רצוי מה**שורש**? לא. **עקר** זה הוציא משהו מה**שורש**.
- תשובה (2)**.

6. השאלה: פורר : פירור -

היחס: פורר זה הפך/יצר משהו לכמה פירור.

א' זה הפך/יצר משהו לכמה ב'.

תשובה (1): סָדַק : סָדַק. האם סָדַק זה הפך/יצר משהו לכמה סדקים? לא. סדק זה יצר סדקים במשהו.

תשובה (2): גָלַען : גלעין. האם גָלַען זה הפך משהו לכמה גלעין? לא.

תשובה (3): פילג : פלג. האם פילג זה הפך משהו לכמה פלגים? כן.

תשובה (4): חורר : חור. האם חורר זה הפך משהו לכמה חורים? לא. חורר זה יצר חור.

תשובה (3).

הבנה והסקה (שאלות 7-18)

7. השאלה: במאמר שעסק בתופעת "מעגל ההאטה הכלכלית" נכתב: "כשפרט אחד בחברה חוסך בהוצאותיו,

התוצאות חיוביות, אך כשרוב הפרטים בחברה עושים זאת בו בזמן, סכום הכסף הכללי המוצא על צריכה קטן, דבר הגורם לצמצום הייצור ולצמצום כוח האדם העוסק בייצור, ומכאן לירידה נוספת בהוצאות הצריכה בגלל פיטורי אותם עובדים שהועסקו בייצור, וכן הלאה."

איזו מההתרחשויות הבאות נזכרת בפסקה בתור מה שמתחיל את "מעגל ההאטה הכלכלית"?

פתרון: על פי הפסקה מעגל ההאטה הכלכלית מתחיל כאשר פרטים רבים חוסכים בהוצאותיהם בו בזמן, ואז סכום הכסף הכללי המוצא קטן, מה שמביא לצמצום הייצור וכוח האדם העוסק בייצור, ומכאן לירידה נוספת..

ההתרחשות אשר מתחילה את מעגל ההאטה היא כאשר פרטים רבים חוסכים בהוצאותיהם בו בזמן.

תשובה (2).

8. השאלה: מחקר מצא שמעשנים סובלים מנדודי שינה יותר מאנשים שאינם מעשנים. ד"ר סלע שיערה

שהסיבה העיקרית לכך אינה נעוצה בסיגריות עצמן, אלא בקפה: רוב המעשנים נוהגים לשתות קפה כאשר הם מעשנים, ולכן הם צורכים יותר קפה מאנשים שאינם מעשנים, וכבר הוכח שקפה גורם לנדודי שינה.

איזו מן האפשרויות הבאות יכולה לחזק את השערתה של ד"ר סלע?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות ונבדוק מי מהן מחזקת את השערתה של ד"ר סלע, כלומר ההשערה כי הקפה הוא שגורם לנדודי השינה של המעשנים ולא הסיגריות.

תשובה (1): אנשים שהפסיקו לעשן אך לא צמצמו את צריכת הקפה שלהם ממשיכים לסבול מנדודי שינה, אך בתדירות נמוכה יותר.

אם מי שהפסיקו לעשן אך לא צמצמו את צריכת הקפה ממשיכים לסבול מנדודי שינה אולם בתדירות נמוכה יותר, הרי שיתכן שהפסקת העישון הפחיתה את התדירות.

תשובה (2): רק מיעוט קטן מקרב הסובלים מנדודי שינה אינם מעשנים.

על פי תשובה זו חלק גדול מהסובלים מנדודי שינה מעשנים. ידוע על פי נתוני השאלה שמעשנים סובלים מנדודי שינה, אולם אין בתשובה זו כל נתון שעשוי לשפוך אור על השאלה האם העישון הוא שגורם לכך או שמא שתיית הקפה הנלווית לעישון, ולכן תשובה זו אינה מחזקת את הטענה ששתיית הקפה היא שגורמת לנדודי השינה, ומכאן שתשובה זו אינה נכונה.

תשובה (3): אנשים שהפסיקו לעשן אך לא הפסיקו לצרוך קפה סובלים מנדודי שינה יותר מאנשים שהפסיקו לצרוך קפה אך לא הפסיקו לעשן.

בתשובה שלפנינו נמצא כי בהשוואה בין קבוצה אחת של לא מעשנים אשר צורכים קפה (אשר נכנה אותה "צורכי הקפה") לקבוצה של מי שאינם צורכים קפה אך מעשנים (אשר נכנה אותה "המעשנים"), "צורכי הקפה" סובלים מנדודי שינה יותר מ"המעשנים". ממצא זה מחזק את השערתה של ד"ר סלע, כי צריכת

פברואר 2016 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

הקפה היא הסיבה העיקרית לנדודי שינה, שכן לפי התשובה צריכת הקפה דומיננטית יותר מבחינת ההפרעה לשינה מאשר העישון.

תשובה (4): שיעור המעשנים מקרב אנשים המרבים בשתיית קפה קטן משיעורם מקרב המתנזרים משתיית קפה

זו אינה התשובה הנכונה. התשובה משווה בין אנשים השותים קפה לאלו שאינם שותים קפה, ולפי התוצאות שתיית קפה גורמת לנדודי שינה. מידע זה ניתן כבר בגוף השאלה, אולם אין בו כדי לחזק את השערתה של ד"ר סלע, שכן לא ניתן לדעת על פיו מה הגורם הדומיננטי יותר בהשפעה על נדודי השינה – הקפה או העישון.

תשובה (3).

9. השאלה: מארגניו של מופע האמור להיערך תחת כיפת השמיים פרסמו את המודעה הבאה:

אם ביום המופע ירד גשם קל או ינשבו רוחות ערות, אך לא שניהם – יתקיים המופע במקום המתוכנן. אם ביום המופע ירד גשם קל וגם ינשבו רוחות ערות, או ירד גשם כבד – יועבר המופע לאולם סגור. אם ביום המופע ירד גשם כבד וגם תתחולל סופת רעמים וברקים – יבוטל המופע.

על פי המודעה, איזו מן האפשרויות הבאות לא תיתכן?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): ביום המופע תתחולל סופת רעמים וברקים, והמופע לא יבוטל

לפי הכללים, אם ביום המופע ירד גשם כבד וגם תתחולל סופת רעמים וברקים – יבוטל המופע, ומכאן שיתכן שאם ביום המופע תתחולל סופת רעמים וברקים ולא ירד גשם כבד, יתכן שהמופע לא יבוטל, ומכאן שהתשובה אינה נכונה.

תשובה (2): ביום המופע ירד גשם כבד, והמופע יתקיים תחת כיפת השמיים

לפי אחד הכללים, אם ביום המופע ירד גשם קל וגם ינשבו רוחות ערות, או ירד גשם כבד – יועבר המופע לאולם סגור, לפי הכלל השני אם ביום המופע ירד גשם כבד וגם תתחולל סופת רעמים וברקים – יבוטל המופע, ומכאן שבכל מקרה במצב שבו ירד גשם כבד ביום המופע, לא ייתכן שהמופע יתקיים תחת כיפת שמיים, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (3): ביום המופע ינשבו רוחות ערות, והמופע יתקיים תחת כיפת השמיים

לפי הכללים, אם ביום המופע ירד גשם קל וגם ינשבו רוחות ערות, או ירד גשם כבד – יועבר המופע לאולם סגור, ומכאן שבכל מקרה במצב שבו ביום המופע ינשבו רוחות ערות, לא ייתכן שהמופע לא יתקיים תחת כיפת שמיים, ולכן תשובה זו אינה נכונה.

תשובה (4): ביום המופע ירד גשם קל, והמופע יועבר לאולם סגור

לפי הכללים, אם ביום המופע ירד גשם קל וגם ינשבו רוחות ערות, או ירד גשם כבד – יועבר המופע לאולם סגור, ומכאן שיתכן שביום המופע ירד גשם קל, והמופע יועבר לאולם סגור, ולכן זו אינה התשובה הנכונה.

תשובה (2).

10.

השאלה: פעמים רבות בעבר, כשהתמודדו קברניטי המלחמה האמריקנית עם מגוון תרבויות פוליטיות ועם משטרים המבוססים על אמות מידה שונות משלהם, הם נטו לגבש קווי מדיניות והכרעות אסטרטגיות בהסתמך אך ורק על מערכת הערכים והנורמות שעל ברכיה התחנכו. נטייה זו הייתה להם לרועץ בניהול מדיניות החוץ לפני 1945, ובוודאי בעשור שלאחר מכן, משהייתה ארצות הברית למעצמת-על במערכת הבין-לאומית החדשה.

לפי האמור בפסקה, במה שגו קברניטי הדיפלומטיה האמריקנית בעשור שבין 1945 ל-1955 ובשנים שקדמו לו?

פתרון: בפסקה נכתב כי "נטייה זו הייתה להם לרועץ בניהול מדיניות החוץ לפני 1945...". נחזור לאחור על מנת לבדוק באיזו נטייה מדובר.

במשפט שלפני נכתב כי "כשהתמודדו קברניטי המלחמה האמריקנית עם מגוון תרבויות פוליטיות ועם משטרים המבוססים על אמות מידה שונות משלהם, הם נטו לגבש קווי מדיניות והכרעות אסטרטגיות בהסתמך אך ורק על מערכת הערכים והנורמות שעל ברכיה התחנכו." מכאן שהנטייה שאליה מתייחסים היא נטייתם של הקברניטים לגבש קווי מדיניות על סמך מערכת הנורמות שלהם, כלומר בהתעלם ממערכת הנורמות (השונות) של התרבויות איתם הם התמודדו.

תשובה (1): הם התעלמו ממערכות הערכים המקובלות בתרבויות הפוליטיות שהתמודדו אתן. זו התשובה הנכונה.

תשובה (2): הם ניסו להתערב במדיניותם של משטרים המבוססים על אמות מידה שונות משלהם תשובה זו אינה נכונה, שכן בפסקה לא נכתב שקברניטי הדיפלומטיה שגו בכך שהם ניסו להתערב במדיניותם אלא בכך שהם נטו לגבש קווי מדיניות בהסתמך על מערכת הערכים והנורמות שעל ברכיה התחנכו.

תשובה (3): הם נטו לדבוק בהחלטות הקיימות, ולא להתאים את המדיניות שלהם למערכת הבין-לאומית החדשה

תשובה זו אינה נכונה, שכן לא נכתב בפסקה שקברניטי הדיפלומטיה נטו לדבוק בהחלטות הקיימות.

תשובה (4): הם נטו לגבש מדיניות חוץ כלפי משטרים אחרים על בסיס מידע חלקי בלבד עליהם תשובה זו אינה נכונה, שכן לא נכתב בפסקה שקברניטי הדיפלומטיה נטו לגבש מדיניות על בסיס מידע חלקי בלבד.

תשובה (1).

11.

השאלה: מקורו של משחק השחמט שנוי במחלוקת, והמצאתו מיוחסת לאזורים שונים בעולם העתיק, ובהם סין, הודו, מצרים ופרס. יש חוקרים הסבורים שמוצאו של השחמט ממשחק הלוח ההודי צ'טורנגה, שנדד וזכה לווריאציות שונות במזרח, כמו שיאנג-צ'י בסין ומקרוק בתאילנד ובקמבודיה. חוקרים אחרים סבורים כי מקור השחמט במשחק שיאנג-צ'י, שלדבריהם הומצא בסין כבר במאה השנייה לפנה"ס.

על פי הפסקה, איזו מן הטענות הבאות, הנוגעות למשחק שיאנג-צ'י, נכונה?

פתרון: ישנן מספר טענות בפסקה בנוגע למשחק שיאנג-צ'י:

- (א) יש חוקרים הסבורים שהמשחק הוא וריאציה של משחק הלוח ההודי צ'טורנגה.
- (ב) חוקרים אחרים סבורים שהוא המקור של משחק השחמט.

נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): כל החוקרים מסכימים שהוא משחק סיני מקורי, ושהתפתחו ממנו הן המשחק ההודי צ'טורנגה והן השחמט

מכיוון שלפי הפסקה לא כל החוקרים מסכימים ששיאנג-צ'י הוא משחק סיני מקורי, הרי שזו אינה התשובה הנכונה.

תשובה (2): כל החוקרים מסכימים שמקרה המשחקים העתיקים של המזרח הרחוק הוא הדומה ביותר לשחמט הפסקה לא מתייחסת לשאלה מי מבין המשחקים הוא הדומה ביותר לשחמט, הרי שזו אינה התשובה הנכונה.

פברואר 2016 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

תשובה (3): יש חוקרים הסבורים שהוא התפתח מכמה משחקים שונים במזרח הרחוק, ויש הסבורים שהוא המקור שלהם

אין בפסקה טענה כי יש חוקרים הטוענים ששיאנג-צ'י התפתח מכמה משחקים שונים, ולכן זו אינה התשובה הנכונה.

תשובה (4): יש חוקרים הסבורים שהוא גרסה של המשחק הוודי צ'טורנגה, ויש הסבורים שהוא משחק סיני מקורי. זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

12. השאלה: חוקרים השוו את זמני התגובה של נהגים לסכנות בכביש בשני מצבים: בעת האזנה למוזיקה שהחוקרים בחרו ובעת האזנה למוזיקה שהנהגים בחרו. הם מצאו שנהגים שהאזינו למוזיקה שהם עצמם בחרו הגיבו לאט יותר מנהגים שהאזינו למוזיקה שבחרו החוקרים. לפיכך, הם הסיקו כי האזנה למוזיקה שהנהג אוהב גורמת לו להגיב לאט יותר ומגבירה את הסיכון לתאונות דרכים. חוקר אחר טען כי לא העובדה שהנהג אוהב את המוזיקה היא שהשפיעה על נהיגתו, אלא גורם אחר. איזה מן הנתונים הבאים עשוי להיות הבסיס לטענתו?

פתרון: מניתוח תוצאות המחקר הסיקו החוקרים כי האזנה למוזיקה שהנהג אוהב גורמת לו להגיב לאט יותר, החוקר האחר הסיק כי לא העובדה שהנהג אוהב את המוזיקה היא שהשפיעה על נהיגתו, אלא גורם אחר.

נעבור על התשובות המוצעות ונבדוק מי מהן מציעה גורם אחר לתגובה האיטית יותר של הנהג בעת ההאזנה למוזיקה שהוא בחר, שאינה חיבתו של הנהג למוזיקה:

תשובה (1): **שלא כמו המוזיקה שבחרו החוקרים, המוזיקה שבחרו הנהגים הייתה רועשת ומסיחה את הדעת.**

אם המוזיקה שבחרו הנהגים הייתה רועשת ומסיחה את הדעת, הרי שיתכן שסוג המוזיקה הוא זה היא שגורם לנהגים להגיב לאט יותר בעת ההאזנה למוזיקה שהם בחרו, ולא העובדה שמוזיקה זו חביבה עליהם. זו התשובה הנכונה.

מכיוון שמצאנו תשובה נכונה, הרי שאין צורך להמשיך ולבדוק את יתר התשובות, אולם נעשה זאת לצורך השלמת ההסבר.

תשובה (2): החוקרים כללו במחקר רק נהגים חדשים וחסרי ניסיון

תשובה זו אינה נכונה, שכן על אף שבבחינה ראשונית ניתן לחשוב כי אם הנהגים היו חסרי ניסיון ייתכן שחוסר ניסיונם הוא הסבר חלופי לתגובתם האיטית, אולם אם נהרהר בכך הרי שאם בניסוי השתתפו רק נהגים חסרי ניסיון, הרי שחוסר ניסיונם היה אמור להשפיע על מהירות תגובתם בשעת הנהיגה, הן בשעת ההאזנה למוזיקה שנבחרה על ידם, והן בעת ההאזנה למוזיקה שהחוקרים בחרו עבורם. לסיכום, נתון זה אינו מספק הסבר אחר לגבי ההבדל בין מהירות תגובתם של הנהגים בשני המקרים, ולכן אינו יכול להסביר מדוע דווקא כשהנהגים בחרו את המוזיקה תגובתם הייתה איטית יותר. התשובה נפסלת.

תשובה (3): המוזיקה שהחוקרים בחרו היא מוזיקה שהנהגים אינם אוהבים

תשובה זו אינה נכונה, שכן היא עשויה לחזק את מסקנת החוקרים כי החיבה למוזיקה היא שהשפיעה על מהירות התגובה של הנהגים. טרם קבלת נתון זה לא היינו יכולים לקבוע בוודאות האם הנהגים אהבו את המוזיקה שהחוקרים בחרו עבורם או לא. אולם כעת אנו יודעים בוודאות כי מוזיקה זו אינה חביבה עליהם, ולכן בהחלט ייתכן כי הסיבה לתגובה האיטית יותר היא הסחת הדעת שנגרמה בשל המוזיקה החביבה על הנהגים, הסחה שלא הייתה קיימת בשעת ההאזנה למוזיקה שנבחרה על ידי החוקרים.

תשובה (4): הנהגים שהשתתפו במחקר אינם רגילים לנהוג תוך כדי האזנה למוזיקה

תשובה זו אינה נכונה, שכן היא אינה מספקת הסבר אחר לתגובתם האיטית יותר של הנהגים בשעת ההאזנה למוזיקה אותה הם בחרו. אם הם אינם רגילים לנהוג ולהאזין למוזיקה, הרי ששני סוגי המוזיקה היו אמורים להסיח את דעתם באותה מידה.

תשובה (1).

13. **השאלה:** _____ שלחת לי את ההזמנה _____ בא למסיבה, שכן ביום המסיבה _____. לכן _____ ששלחת אותה ברגע האחרון.

פתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): **אילולא** שלחת לי את ההזמנה **זמן רב מראש, לא הייתי** בא למסיבה, שכן ביום המסיבה **היו לי התחייבויות אחרות**. לכן **חבל** ששלחת אותה ברגע האחרון.

בחלקו הראשון של המשפט נאמר כי אם לא היית שולח את ההזמנה זמן רב מראש, לא הייתי בא למסיבה, שכן ביום המסיבה היו לי התחייבויות אחרות.

כלומר, תמצית החלק הראשון היא שבאתי מכיוון ששלחת את ההזמנה זמן רב מראש. לפי חלקו השני של המשפט, אשר אמור להתאים לחלק הראשון: חבל ששלחת את ההזמנה ברגע האחרון. מכיוון שאין התאמה בין נתוני החלק הראשון לפיו ההזמנה נשלחה זמן רב מראש לבין החלק השני, לפיו ההזמנה נשלחה ברגע האחרון, הרי שניתן לפסול את התשובה.

תשובה (2): **אילו** שלחת לי את ההזמנה **די זמן רב מראש, יתכן שהייתי** בא למסיבה, שכן ביום המסיבה **אמנם היו לי התחייבויות אחרות, אך הייתי מבטלן ברצון**. לכן **אל תצטער** ששלחת אותה ברגע האחרון.

בחלקו הראשון של המשפט נאמר כי אם היית שולח את ההזמנה מספיק זמן רב מראש, הייתי בא למסיבה, שכן ביום המסיבה היו לי התחייבויות אולם הייתי מבטל אותם.

כלומר, תמצית החלק הראשון היא כי הייתי בא אם היית שולח את ההזמנה מספיק זמן רב מראש. לפי חלקו השני של המשפט: אל תצטער ששלחת את ההזמנה ברגע האחרון. מכיוון שאין התאמה בין נתוני החלק הראשון לפיו משלוח ההזמנה מספיק זמן רב מראש היה מבטיח את ההגעה למסיבה לבין החלק השני, אשר לפיו אין לשלוח סיבה להצטער על כך שההזמנה נשלחה ברגע האחרון, הרי שניתן לפסול את התשובה.

תשובה (3): **אילולא** שלחת לי את ההזמנה **ברגע האחרון, יתכן שהייתי** בא למסיבה, שכן ביום המסיבה **ממילא שהייתי בחו"ל**. לכן **חבל** ששלחת אותה ברגע האחרון.

בחלקו הראשון של המשפט נאמר כי אם לא היית שולח את ההזמנה ברגע האחרון, הייתי בא למסיבה, שכן ביום המסיבה הייתי בחו"ל.

כלומר, תמצית החלק הראשון היא שאם לא היית שולח ברגע האחרון הייתי מגיע למסיבה כי שהייתי בחו"ל ביום המסיבה. מכיוון שמשפט זה אינו הגיוני, הרי שכבר בשלב זה ניתן לפסול את התשובה. בשלב זה ניתן לסמן את תשובה (4), אך לשם השלמת ההסבר נבדוק אותה.

תשובה (4): **גם אילו** שלחת לי את ההזמנה **בזמן, לא הייתי** בא למסיבה, שכן ביום המסיבה **לא הייתי בארץ**. לכן **אל תצטער** ששלחת אותה ברגע האחרון.

על פי חלקו הראשון של המשפט שליחת ההזמנה בזמן, לא הייתה מבטיחה את בואי למסיבה, שכן ביום המסיבה הייתי בחו"ל.

כלומר, תמצית החלק הראשון היא שבכל מקרה לא הייתי מגיע למסיבה, מכיוון שהייתי בחו"ל ביום המסיבה. לפי חלקו השני של המשפט, הרי שאין סיבה להצטער ששלחת את ההזמנה ברגע האחרון. שישנה התאמה בין שני חלקי המשפט, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

14.

השאלה: כל כתביו של הסופר המהולל יעקבי הייתה להם מטרה ברורה: להמריץ, להתסיס ולהמריד את החברה שחי בה. _____ ספריו המוקדמים, _____ ספריו המאוחרים, שהם בעלי אופי מדעי ומפוכח, _____ אינטלקטואלים, עמיתיו של יעקבי, שבהם ראה _____.

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): כל כתביו של הסופר המהולל יעקבי הייתה להם מטרה ברורה: להמריץ, להתסיס ולהמריד את החברה שחי בה. **ואמנם, בדומה לספריו המוקדמים, שנועדו לשכבות המשכילות והמשפיעות, התאפיינו גם ספריו המאוחרים, שהם בעלי אופי מדעי ומפוכח, בתיאורים אוטופיים נפלאים שלא נועדו לאינטלקטואלים, עמיתיו של יעקבי, שבהם ראה את קהל היעד העיקרי של חיבוריו.**

לפי חלקו הראשון של המשפט, ספריו המוקדמים של יעקבי נועדו למשכילים ובהמשך נאמר שבדומה להם ספריו המאוחרים לא נועדו למשכילים. כבר בשלב זה יש ניגוד בין שני החלקים במשפט, ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (2): כל כתביו של הסופר המהולל יעקבי הייתה להם מטרה ברורה: להמריץ, להתסיס ולהמריד את החברה שחי בה. **ואמנם, ספריו המוקדמים, שהיו מלאי להט מהפכני, השפיעו על הציבור במידה רבה, אך ספריו המאוחרים, שהם בעלי אופי מדעי ומפוכח, נכתבו רק כדי להגן על האינטלקטואלים, עמיתיו של יעקבי, שבהם ראה את מתנגדיו הגדולים ביותר.**

לפי חלקו הראשון של המשפט, ספריו המוקדמים של יעקבי היו מלאי להט מהפכני אך ספריו המאוחרים נכתבו רק כדי להגן על האינטלקטואלים, בהם ראה יעקבי את מתנגדיו הגדולים ביותר. מכיוון שלא ברור מבחינה לוגית כיצד יעקבי שראה באינטלקטואלים את מתנגדיו כתב ספרים אשר נועדו להגן עליהם, הרי שניתן לפסול את התשובה.

תשובה (3): כל כתביו של הסופר המהולל יעקבי הייתה להם מטרה ברורה: להמריץ, להתסיס ולהמריד את החברה שחי בה. **הנה כי כן, ספריו המוקדמים, שלשונם פשוטה ובהירה, לא נכתבו אלא לשם בידור ההמונים, ואילו ספריו המאוחרים, שהם בעלי אופי מדעי ומפוכח, הרתיעו אפילו את האינטלקטואלים, עמיתיו של יעקבי, שבהם ראה את שותפיו החשובים ביותר.**

לפי חלקו הראשון של המשפט, ליעקבי הייתה מטרה להתסיס ולהמריד ואכן ספריו המוקדמים נכתבו בשפה פשוטה כדי לבדר את ההמונים, ואילו ספריו המאוחרים נכתבו באופן שהרתיע אפילו את האינטלקטואלים. בהמשך נכתב שיעקבי ראה באינטלקטואלים את שותפיו החשובים ביותר.

ניתן לפסול את המשפט כבר לאחר קריאת חלקו הראשון של המשפט, הטוען כי כל כתביו של יעקבי מטרות הייתה להמריד ולהמריץ את החברה, ומדגים זאת באמצעות ספריו המוקדמים אשר נועדו לבדר את ההמונים. התשובה נפסלת.

תשובה (4): כל כתביו של הסופר המהולל יעקבי הייתה להם מטרה ברורה: להמריץ, להתסיס ולהמריד את החברה שחי בה. **אולם שלא כמו ספריו המוקדמים, שעלילתם הפשוטה אפשרה לכוון את המסר שלהם להמונים, נועדו ספריו המאוחרים, שהם בעלי אופי מדעי ומפוכח, רק לאינטלקטואלים, עמיתיו של יעקבי, שבהם ראה בסופו של דבר את מי שיכולים להביא לידי שינוי של ממש בחברה.**

זו התשובה הנכונה. לפי חלקו הראשון של המשפט, מטרתו של יעקבי הייתה להתסיס ולהמריד. ספריו המוקדמים נכתבו בצורה פשוטה המתאימה להמונים, ואילו ספריו המאוחרים נועדו לאינטלקטואלים משום שיעקבי ראה בהם את מי שיכולים להביא לשינוי. מכיוון ששני חלקי המשפט נכונים מבחינה לוגית הרי שזו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

15.

השאלה: אף על פי ש _____ תמי נפגעה מהדברים שאמרתי לה, אין _____ להתנצל בפניה, וזאת לא משום שאני חושבת ש _____ לסלוח לי, אלא משום ש _____.

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): אף על פי שאינני מבינה מדוע תמי נפגעה מהדברים שאמרתי לה, אין בכוונתי לעשות כעצתך, אלא להתנצל בפניה, וזאת לא משום שאני חושבת שאתה צודק באומרך שעליי לבקש ממנה סליחה גם אם אינני חושבת שהיא תיאותר לסלוח לי, אלא משום שהיא תמיד הקפידה להתנצל בפניי לאחר שפגעה בי.

על פי חלקו הראשון של המשפט, אפילו שאינני מבינה מדוע תמי נפגעה, בכוונתי להתנצל בפניה, בניגוד לעצתך. חלקו השני של המשפט טוען שהסיבה להתנצלותי אינה בגלל שלדעתך עליי לבקש סליחה, גם אם אינני חושבת שתמי תסכים לסלוח, אלא בשל מנהגה של תמי להתנצל בפני לאחר שפגעה בי. מכיוון שישנה חוסר התאמה בין הטענה בחלק הראשון לפיה בכוונתי להתנצל בניגוד לעצתך, לבין הטענה בחלק השני של המשפט כי, לפי עצתך עליי להתנצל, הרי שהתשובה נפסלת.

תשובה (2): אף על פי שאינני סבורה כי תמי נפגעה מהדברים שאמרתי לה, אין לי ספק שמחובתי להתנצל בפניה, וזאת לא משום שאני חושבת שאם לא אעשה כן היא לא תסכים לסלוח לי, אלא משום שכאשר מישהו נפגע ממני, מן הראוי שאתנצל בפניו.

לפי חלקו הראשון של המשפט, אפילו שאינני חושבת שתמי נפגעה עליי להתנצל. לא בשל העובדה שאם לא אתנצל היא לא תסלח לי, אלא מכיוון שלדעתי: כאשר מישהו נפגע, ראוי שאתנצל. ישנה חוסר התאמה בין טענת הדוברת בחלק הראשון לפיה היא סבורה שתמי לא נפגעה, לבין העובדה שהיא מנמקת את כוונתה להתנצל בעובדה שמישהו נפגע מדבריה, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (3): אף על פי שכבר קרה בעבר כי תמי נפגעה מהדברים שאמרתי לה, אין דינה של התקרית הזאת כדין קודמותיה, שכן הפעם אינני מתכוונת להתנצל בפניה, וזאת לא משום שאני חושבת שגם אם אתנצל היא תמאן לסלוח לי, אלא משום שמעולם לא הצטערתי על דברים שאמרתי, ובוודאי שאינני נוהגת להתנצל עליהם.

לפי חלקו הראשון של המשפט, תמי נפגעה ממני בעבר, אולם תקרית זו שונה, שכן, בניגוד לפעמים הקודמות, כעת אינני מתכוונת להתנצל. לפי חלקו השני של המשפט, הסיבה לחוסר הכוונה להתנצל אינה בשל תגובתה האפשרית של תמי להתנצלות, אלא מכיוון שמעולם לא הצטערתי ולא התנצלתי על דברים שנאמרו על ידי. מכיוון שי חוסר התאמה בין הטענה שחוסר הכוונה להתנצל הוא חריג למקרה הנוכחי, לבין הטענה שלעולם אינני מתנצלת, הרי שהתשובה נפסלת.

תשובה (4): אף על פי שאני מבינה מדוע תמי נפגעה מהדברים שאמרתי לה, אין לי שום כוונה לעשות כעצתך ולהתנצל בפניה, וזאת לא משום שאני חושבת שאתה טועה בהשערתך שאם אתנצל היא תיאותר לסלוח לי, אלא משום שהיא מעולם לא התנצלה בפניי לאחר שפגעה בי.

לפי חלקו הראשון של המשפט למרות שאני מבינה מדוע תמי נפגעה אינני מתכוונת להתנצל כפי שאתה יעצת לי. לפי חלקו השני של המשפט, אינני מתכוונת להתנצל מכיוון שהיא אף פעם לא התנצלה בפניי, למרות שאני חושבת שאתה צודק כי היא תסלח לי אם אעשה זאת. מכיוון ששני חלקי המשפט מתאימים מבחינה לוגית, הרי שזו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

16.

השאלה: אלפי שנים ליקט האדם וצד את מזונותיו בטבע. לפני כעשרת אלפים שנה החל האדם לגדל גידולים חקלאיים, ובראשם החיטה, שיכלה להישמר לאורך זמן, ואפשרה לו לעבוד פחות ובתוך כך גם לזכות בביטחון תזונתי. תולדה טבעית של ביטחון זה הייתה גידול דרמטי של האוכלוסייה, שבעקבותיו נאלצו בני האדם לעסוק בגידול אינטנסיבי של חיטה ולעבוד קשה יותר מכפי שעבדו לפני גילוייה.

באיזה מהתהליכים הבאים התפתחות הבעיה היא הדומה ביותר להתפתחות בעיית החיטה המתוארת בפסקה?

פתרון: לפי הקטע האדם מצא משהו (החיטה), אשר אפשר לו לעבוד פחות ולכן החל להשקיע בו. בעקבות השינוי החיובי – הביטחון התזונתי אירע שינוי שלילי – גידול באוכלוסייה, אשר בעקבותיו נאלץ האדם להשקיע בחיטה יותר ויותר עד שבסופו של דבר ההשתעבדות לחיטה גרמה לו לעבוד קשה יותר מאשר עבד לפני מציאתה.

נעבור על התשובות המוצעות ונחפש מקרה בו תגלית מסוימת הביאה לשינוי חיובי בחיינו, אולם בסופו של דבר השינוי החיובי הביא לשינוי שלילי באיכות חיינו בהשוואה למצב ההתחלתי (עבודה קשה יותר):

תשובה (1): המצאת הטלפון הסלולרי, המאפשר יצירת קשר עם אנשים גם מחוץ לבתיים, תרמה לתחושת חופש, אך משעה שהפך נפוץ, אנו חשים נרדפים בשל הציפייה לזמינות מתמדת, למשל מצד מקומות העבודה שלנו

זו התשובה הנכונה. הטלפון הסלולרי תרם בתחילה לתחושת חופש, כלומר הביא לשינוי חיובי, אולם בהמשך הזמינות גרמה לתחושת רדיפה אשר למעשה הפכה את החיים לקשים יותר.

תשובה (2): המצאת מכונת הכביסה אפשרה למשתמשים בה לצמצם מאוד את הזמן המושקע בעבודות הבית, אך הזמן שנחסך יוחד במהרה לפעילויות אחרות, וכיום חזרה לכביסה ידנית תהיה לנו לעול כבד

תשובה זו אינה נכונה, מכיוון שהמצאת מכונת הכביסה גרמה להקלה, כלומר לשינוי חיובי, ולא גרמה בהמשך לשינוי שלילי. השינוי השלילי שכביכול מתואר, הוא במקרה של חזרה למצב ההתחלתי.

תשובה (3): היו שציפו כי המצאת האינטרנט תביא עמה גם הזדמנויות תעסוקה חדשות לעיתונאים, אך למעשה, ריבוי המידע הזמין בה רק פגע בפרנסתם של העיתונאים, שכן הם הפכו לפחות נחוצים

תשובה זו אינה נכונה, שכן היא אינה מתארת את השינוי החיובי שאירע בחיי האדם כאשר הומצא האינטרנט, אלא רק את הציפייה לשינוי כזה, ואילו בהמשך מתואר השינוי השלילי, הפגיעה בפרנסת העיתונאים.

תשובה (4): הרכב הממונע הפרטי מאפשר לבני אדם להגיע במהירות ליעדם, אך הגידול הרב במספר כלי הרכב הנעים בכבישים מאז הומצא הרכב הממונע גרם לעלייה ניכרת בזיהום האוויר

תשובה זו אינה נכונה. המצאת הרכב אמנם הקלה על האדם כפי שמתואר במקרה של גילוי החיטה, כלומר גרמה לשינוי חיובי, אולם בהמשך הרכב לא גרם לשינוי שלילי באיכות חיינו. אמנם ההמצאה גרמה לנזק סביבתי אך הנזק הסביבתי שנוצר אינו שינוי שלילי בחיי האדם כפי שגילוי החיטה גרם לשינוי כזה – שיעבוד בני האדם. מכיוון שמקרה זה אינו דומה למקרה של גילוי החיטה, הרי שהתשובה נפסלת.

תשובה (1)

17. השאלה: 26 אחוזים מסך כל העולים לישראל בעשור האחרון הם ילדים מתחת לגיל 18. שיעורם של ילדים בקרב העולים קטן משיעורם בכלל אוכלוסיית ישראל, ובעשור האחרון הוא אף נתון לירידה.

איזו מן הטענות שלהלן משתמעת מנתונים אלו?

פתרון: נסביר את הנתון: אם שיעור הילדים בקרב העולים בעשור האחרון, השווה ל-26 אחוזים, קטן מזה של כלל האוכלוסייה בישראל אז אחוז הילדים מתוך כלל אוכלוסיית ישראל גבוה יותר, כלומר אחוז הילדים בקרב ישראלים בעשור האחרון גבוה מ-26 אחוזים. עוד נאמר שאחוז הילדים בקרב העולים בעשור האחרון נתון לירידה, כלומר בעבר הוא היה גבוה מ-26 אחוזים.

נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): שיעור הילדים בישראל בעשור האחרון היה גבוה מ-26 אחוזים

זו התשובה הנכונה. אם שיעור הילדים בקרב ישראלים גדול משיעור הילדים בקרב העולים אז שיעור הילדים בישראל גבוה מ-26 אחוזים.

תשובה (2): העולים שעלו בעשור האחרון הם 26 אחוזים מן האוכלוסייה בישראל

תשובה זו אינה נכונה, שכן הפסקה לא התייחסה לשיעור העולים מכלל האוכלוסייה בישראל, אלא לשיעור בילדים מקרב העולים לעומת שיעור הילדים מקרה כלל אוכלוסיית ישראל.

תשובה (3): בעשור האחרון שיעור הילדים באוכלוסיית ישראל הולך וקטן

תשובה זו אינה נכונה. הפסקה התייחסה לירידה בעשור האחרון בשיעור הילדים מקרב העולים, ולא לירידה בשיעור הילדים מקרב אזרחי מדינת ישראל.

תשובה (4): שיעורם של הילדים בקרב העולים קטן משיעור העולים בכלל אוכלוסיית ישראל

התשובה אינה נכונה, שכן הפסקה אינה עוסקת בשיעור העולים בכלל האוכלוסייה בישראל.

תשובה (1).

18. השאלה: המונח "גן" גזור מן המילה היוונית "גניזיס", שפירושה "ראשית", ולא בכדי: מי שטבע אותו ראה בגנים את השורש או הראשית ולפיכך גם את הגורם לכל התופעות הפיזיולוגיות החשובות בחיי האדם, למן הלידה ועד המוות. ואולם, בעיני חוקרים ממדעי החברה, ראייה זו של בני האדם נוטה יותר לצד התורשתית יתר על המידה ומייחסת משקל קטן מדי להשפעת הסביבה.

מההסבר על מקורו של המונח "גן" אפשר ללמוד -

פתרון: מכיוון שנשאלנו מה ניתן ללמוד מההסבר על מקורו של המונח "גן" נתמקד בשאלה זו: בפסקה מוסבר כי המונח נגזר מן המילה היוונית שפירושה ראשית מכיוון שמי שטבע את המונח ראה בגנים את השורש/הראשית ואת הגורם לכל התופעות הפיזיולוגיות החשובות בחיי האדם. כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): שבעיני מי שטבע את המונח "גן" יש לגנים חשיבות עצומה

זו התשובה הנכונה. לפי הפסקה ניתן ללמוד שמי שטבע את המונח "גן" ראה בהם למעשה את הגורם לכל התופעות הפיזיולוגיות החשובות. מכאן שהוא ייחס לגנים חשיבות גדולה.

תשובה (2): שכל התופעות הפיזיולוגיות החשובות בחיי האדם מקורן בגנים

התשובה אינה נכונה. אמנם על פי הפסקה מי שטבע את המונח "גן" ראה בגנים את המקור לכלל התופעות הפיזיולוגיות בחיי האדם, אולם לא נשאלנו מה חשב מי שטבע את המונח, אלא מה ניתן ללמוד מן ההסבר על מקור המונח. לא ניתן ללמוד שאכן כל התופעות הפיזיולוגיות מקורן בגנים, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (3): שחוקרים ממדעי החברה סבורים שיש לייחס משקל גדול יותר להשפעת הסביבה על האדם

תשובה זו אינה נכונה. אמנם ניתן להסיק מהקטע שבעיני חוקרים ממדעי החברה יש לייחס לסביבה משקל גדול יותר, אולם לא ניתן להסיק תשובה זו ממקור המונח "גן" הרי "לא ניתן להסיק זאת.

פברואר 2016 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

תשובה (4): שתפיסתו של מי שטבע את המונח "גן" נטתה יותר על המידה לצד התורשתי תשובה זו אינה נכונה, שכן על אף שהמידע שבתשובה נכון לפי הפסקה, הוא אינו משתמע מההסבר על מקורו של המונח "גן".

תשובה (1).

הבנת הנקרא (שאלות 19-23)

19. השאלה: המילה "לכך" (שורה 5) מתייחסת -

פתרון: בשורה 5 נכתב: " הפתרון **לכך** היה קביעתם של חפצים מוסכמים כבסיס למדידה ולהשוואה." מכיוון שהמשפט מציג פתרון לבעיה, הרי שמשמע כי המילה "לכך" מתייחסת לבעיה. מכיוון שבמשפט לא הוצגה בעיה, הרי שהבעיה הוצגה לפני כן. במשפט שקדם למשפט זה נאמר כי סחר החליפין, אשר שימש כאמצעי תשלום לפני המצאת הכסף, אפשר לאנשים להחליף סחורות, אך לא תמיד היה ביקוש הדדי לסחורות שבידי כל אחד מהצדדים, ולכן התעורר צורך בשיטה למדידת ערך הסחורות. כלומר הבעיה הייתה שלא תמיד היה ביקוש הדדי, ומכאן שהמילה "לכך" מתייחס לחוסר הביקוש ההדדי.

תשובה (1).

20. השאלה: מכך שגרגרי שעורה שימשו את הסקסונים ככסף פרימיטיבי (פסקה ראשונה) אפשר להסיק כי -

פתרון: בסוף הפסקה הראשונה נכתב שהפתרון לחוסר הביקוש ההדדי היה קביעת ערכם של חפצים מוסכמים. עוד נאמר כי לרוב חפצים אלו, ששימשו ככסף, היו מוצר או סחורה בעלי שימוש בחיי היומיום ולכן היו בעלי ערך משל עצמם. לאחר מכן ניתנו כמה דוגמאות למוצרים ששימשו ככסף אצל עמים שונים. אחת מהדוגמאות שהוצגה הייתה הדוגמה של הסקסונים שהשתמשו בגרגרי שעורה. מכאן ניתן להסיק כי גרגרי השעורה היו מוצר ששימש את הסקסונים בחיי היומיום.

נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): סקסוני בעל שק שעורה היה עשיר יותר מסקסוני בעל נכסים שאין לו שעורה

התשובה אינה נכונה, אמנם ידוע כי השעורה שימשה את הסקסונים ככסף אך אין מידע מספק כדי להשוות בין ערך השעורה לבין ערך נכסים. התשובה נפסלת.

תשובה (2): סוחר סקסוני קיבל בדרך כלל גרגרי שעורה בתמורה לסחורות

זו התשובה הנכונה. שכן כפי שנאמר, השעורה שימשה את הסקסונים ככסף ולכן אם סוחר סקסוני מכר מוצר אז הוא קיבל בתמורה שעורה, שאז ערכה היה כערך כסף.

תשובה (3): הסקסונים לא עשו שימוש בגרגרי שעורה מעבר לשימוש בהם כאמצעי תשלום

התשובה אינה נכונה, על פי הפסקה, הכסף הפרימיטיבי היה עשוי ממוצרים שהשתמשו בהם בחיי היומיום. מכאן שאם הסקסונים השתמשו בשעורה ככסף אפשר להסיק כי הם השתמשו בשעורה בחיי היומיום לשימושים נוספים.

תשובה (4): הסקסונים לא ראו צורך בשיטה למדידת ערך סחורות

התשובה אינה נכונה, בפסקה נכתב כי מכיוון שהיה חוסר ביקוש הדדי לסחורות היה צורך בקביעת ערכם של סחורות ששימשו ככסף. בהמשך הוצגו הסקסונים כדוגמה לעם שעשה שימוש במוצר יומיומי ככסף, ומכאן שאם הסקסונים עשו שימוש בסחורה ככסף אז ניתן להסיק שהם ראו צורך בשיטה למדידת ערך סחורות.

תשובה (2).

21. **השאלה:** "דוגמה בולטת לכך" (שורות 18-19), כלומר דוגמה -

פתרון: בשורות 18-19 הוצגו סכיני ה"קאש" כדוגמה, ונאמר שהם שימשו ככלי נשק וכבסיס השוואה. איננו יודעים כדוגמה למה הם הוצגו ולכן יש לחזור ולקרוא את הנאמר לפני. הפסקה עוסקת במעבר מכסף פרימיטיבי למודרני. לפי תחילת הפסקה בדרך כלל המעבר היה חד, ואנגליה מובאת כדוגמה למדינה שבה אופן המעבר היה חד. בהמשך נכתב כי לעיתים המעבר היה הדרגתי, וסכיני ה"קאש" מובאים כדוגמה למקרה כזה, כלומר מקרה שבו כסף פרימיטיבי הפך באופן הדרגתי לכסף מודרני.

תשובה (3).

22. **השאלה:** איזו מתכונות המתכת (פסקה שנייה), אילו הייתה קיימת גם בכסף הנייר, הייתה מונעת את "אחת הבעיות העיקריות של הכלכלה המודרנית" (שורות 24-25)?

פתרון: אחת הבעיות העיקריות של הכלכלה המודרנית שהוצגה בסוף הקטע, היא היכולת לייצר כסף בכמויות גדולות ולגרום להצפת המשק.

נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): קביעות יחסית של ההיצע

זו התשובה הנכונה. אם נקבע את ההיצע היחסי של כסף הנייר, כלומר נגביל את כמות הכסף המיוצר, אז לא ניתן יהיה לייצר כמות בלתי סופית, וכך תיפתר אחת מהבעיות המרכזיות של הכלכלה המודרנית.

תשובה (2): אפשרות טכנית נוחה של חלוקת יחידת המדידה ליחידות משנה

אם יהיה אפשר לחלק את כסף הנייר ליחידות משנה הוא עדיין יהיה קל לייצר ולכן עדיין יציף את השוק והבעיה לא תיפתר. כמו כן, מכיוון שכסף הנייר מיוצר על ידי האדם ניתן להניח כי אפשר לייצר אותו כך שכל שטר יהיה בעל שווי שונה, כך שגם ככה נוח לחלק אותו ליחידות משנה. התשובה נפסלת.

תשובה (3): אפשרות של צבירה לאורך ימים בלי סיכון של קלקול

התשובה אינה נכונה. כאמור, הבעיה שכסף הנייר יוצר היא שניתן להציף באמצעותו את השוק, ומכאן שאם נוכל לאחסן אותו לאורך ימים בלי סיכון שיתקלקל הבעיה לא תיפתר.

תשובה (4): אפשרות טכנית נוחה של חליפין

תשובה זו אינה נכונה, שכן הנוחות לחליפין היא תכונה אשר כבר קיימת בכסף הנייר, והיא אינה זו שמונעת את הבעיה הקיימת עמו, שהיא האפשרות להציף את השוק.

תשובה (1).

23. **השאלה:** המשותף לכל סוגי הכסף השונים המוצגים בקטע הוא -

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): שהם נקבעים על פי המשאבים העיקריים הקיימים במקומות שבהם הם נהוגים

התשובה אינה נכונה, הכסף הפרימיטיבי אמנם נקבע על פי המשאבים העיקריים שהיו באזור, אולם הכסף המודרני העשוי מנייר ומתכות אינו נקבע על פי המשאבים העיקריים באזור.

תשובה (2): שיש בהם שימוש, נוסף על היותם אמצעי תשלום

תשובה זו אינה נכונה, שכן אמנם לכסף הפרימיטיבי היה שימוש מלבד היותו אמצעי תשלום, אולם לכסף המודרני בדמות נייר, למטבעות המתכת ולסכיני ה"קאש" המוקטנים לא היה כל שימוש יומיומי.

תשובה (3): שערכם גבוה ביחס לכמויות החומר שממנו הם עשויים

תשובה זו אינה נכונה. הכסף המודרני עשוי ממתכות זולות או נייר ולכן הערך המוסכם שלו גבוה מהחומר שממנו הוא עשוי. כך למשל ערכו של שטר שעליו הכיתוב 200 גבוה מערך השטר שעליו כתוב 50 על אף שיתכן כי כמות החומר של שניהם זהה, וגבוה מערך הנייר עליו הודפס. אולם הכסף הפרימיטיבי היה ברובו מוצרים שהיה להם שימוש בחיי היומיום, וערכו היה יכול להיות שווה לערך המוצר שממנו היה עשוי, גבוה או נמוך וזאת לפי הביקוש וההיצע של אותו מוצר.

תשובה (4): שקיימת הסכמה חברתית לגבי הערך שיחידותיהם מייצגות

זו התשובה הנכונה. כל סוגי הכסף השונים שימשו לקניית סחורות וכדי שהכסף יתקבל על ידי המוכר הייתה חייבת להיות הסכמה לגבי ערכו. מכיוון שכל סוגי הכסף שהוזכרו שימשו לקנייה של סחורה, הרי שהייתה הסכמה חברתית לגבי הערך שלהם.

תשובה (4).